

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Jacek Kozłowski

KIN.410.5.2.2024

Alicja Kulka
Główny Geodeta Kraju
Główny Urząd Geodezji i Kartografii
ul. Żurawia 6/12
00-926 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią
uchwały nr 24/2025 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli z 26 marca 2025 r.

P/24/020 – Nadzór wojewody nad realizacją na szczeblu powiatowym zadań z zakresu ewidencji gruntów i budynków.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Główny Urząd Geodezji i Kartografii ¹ , ul. Żurawia 6/12, 00-926 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Alicja Kulka, Główny Geodeta Kraju², od 26 czerwca 2023 r., p.o. GGK w okresie od 14 maja 2022 r. do 26 czerwca 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki kontrolowanej poprzednio pełnił Waldemar Izdebski, GGK od 7 czerwca 2018 r. do 13 maja 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wykonywanie przez Głównego Geodetę Kraju zadań w zakresie nadzorowania polityki państwa w obszarze ewidencji gruntów i budynków³ i pełnienia funkcji organu nadzoru w służbie geodezyjnej i kartograficznej. 2. Działalność kontrolna Głównego Geodety Kraju w obszarze ewidencji gruntów i budynków.
Okres objęty kontrolą	2019-2024 (I półrocze)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	1. Anna Woźniakiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/48/2024 z 3 lipca 2024 r. 2. Jacek Zaremba, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/49/2024 z 8 lipca 2024 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dalej: GUGiK.

² Dalej: GGK.

³ Dalej: EGiB.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

GGK będąc zobowiązanym do nadzorowania realizacji polityki państwa w zakresie geodezji i kartografii oraz pełniąc funkcję organu nadzoru w Służbie Geodezyjnej i Kartograficznej⁶ nie zapewnił skutecznego funkcjonowania systemu pozyskiwania aktualnych informacji o stanie ewidencji gruntów i budynków⁷. Ponadto nierzetelnie kontrolował przeprowadzanie przez wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego⁸ kontroli merytorycznych w tematach priorytetowych w zakresie EGiB.

EGiB należy do podstawowych rejestrów publicznych tworzących krajową infrastrukturę informacji przestrzennej, a dane w nim zawarte stanowią podstawę dla organów państwa do planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych. Aktualność tych informacji jest niezbędna do zapewnienia skuteczności procesu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przez jednostki samorządu terytorialnego⁹ zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, tj. prowadzenia EGiB, w tym cyfryzacji i modernizacji tej ewidencji - zważywszy m.in. na podział kompetencji w zakresie sprawowania tego nadzoru.

NIK zwraca uwagę, iż ze względu na brak bezpośrednich uprawnień nadzorczych GGK wobec jst, niezbędne jest prowadzenie przez niego skutecznego monitoringu realizacji przedmiotowego zadania zleconego i jako centralny organ administracji rządowej powinien w razie konieczności zwracać się do właściwych organów administracji rządowej¹⁰ z inicjatywą wszczęcia postępowania nadzorczego w stosunku do jst i ich funkcjonariuszy. W latach 2019-2023 GGK nie prowadził monitoringu utworzenia baz danych tego rejestru, a w całym badanym okresie nie prowadził monitoringu ich dostosowania do modelu pojęciowego tych danych określonego w obowiązujących przepisach prawa. NIK dostrzega przy tym, że w GUGiK z początkiem 2024 r. zintensyfikowano prowadzenie monitoringu stanu EGiB, przy czym do dnia zakończenia kontroli nie przyczyniło się to do pozyskania kompletnych i wiarygodnych informacji o stanie danych tej ewidencji w poszczególnych powiatach, jak również o zakresie koniecznej do przeprowadzenia modernizacji EGiB.

Ponadto GGK w okresie objętym kontrolą podejmował działania w celu zapewnienia optymalnego stanu zatrudnienia w GUGiK osób realizujących zadania w zakresie nadzorowania polityki państwa w obszarze EGiB, a także prawidłowo realizował zadania, jako organ wyższego stopnia w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹ w stosunku do WINGiK, wykonujących zadania w obszarze EGiB.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia fakt opracowania projektu rządowego programu wieloletniego „Cyfryzacja i modernizacja ewidencji gruntów i budynków na lata 2025-2034”, mającego na celu ujednolicenie prowadzenia EGiB na obszarze całego kraju.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: SGiK.

⁷ Ewidencja gruntów i budynków, jest systemem informacyjnym zapewniającym gromadzenie, aktualizację oraz udostępnianie w sposób jednolity dla obszaru całego kraju informacji o gruntach, budynkach, lokalach i ich właścicielach.

⁸ Dalej: WINGiK.

⁹ Dalej: jst.

¹⁰ Które są uprawnione do nadzorowania realizacji zadań przez jst.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 572 – dalej: Kpa.

III.Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykonywanie przez Głównego Geodetę Kraju zadań w zakresie nadzorowania polityki państwa w obszarze ewidencji gruntów i budynków i pełnienia funkcji organu nadzoru w służbie geodezyjnej i kartograficznej.

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³ Główny Geodeta Kraju jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach geodezji i kartografii. Ponadto na podstawie art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PGiK, GGK wchodzi w skład służby geodezyjnej i kartograficznej, jako jeden z dwóch organów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego (obok wojewody wykonującego zadania przy pomocy WINGiK jako kierownika inspekcji geodezyjnej i kartograficznej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie). Art. 7 ust. 1 ustawy PGiK wśród zadań SGiK¹⁴ wymienia m.in.: realizację polityki państwa w zakresie geodezji i kartografii, organizowanie i finansowanie prac geodezyjnych i kartograficznych, w tym: rejestrację stanów prawnych i faktycznych nieruchomości, prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w tym jego tworzenie, ewidencjonowanie i utrzymywanie oraz aktualizacja i udostępnianie danych. Zgodnie z art. 7a ust. 1 pkt 1 ustawy PGiK do zadań GGK należy nadzór nad realizacją polityki państwa w zakresie EGIB. Prowadzenie EGIB w myśl art. 7d pkt 1 ustawy PGiK jest zadaniem starostów, które realizują jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym GUGiK¹⁵ zadania z zakresu EGIB realizowane były przez pracowników Departamentu Informacji o Nieruchomościach (dalej: DIN) oraz Departamentu Nadzoru i Kontroli (uprzednio, tj. do dnia 19 października 2023 r. Departamentu Nadzoru, Kontroli i Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej) – (dalej: DNK).

Na podstawie regulaminu organizacyjnego GUGiK wprowadzono do stosowania regulaminy wewnętrzne komórek organizacyjnych, m.in. ww. departamentów realizujących zadania w obszarze EGIB¹⁶, określające organizację oraz szczegółowy zakres ich działania.

¹² Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dz.U. z 2024 r. poz. 1151, dalej: ustawa PGiK.

¹⁴ Zgodnie z art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy PGiK, Służbę Geodezyjną i Kartograficzną stanowią m.in. organy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego: Główny Geodeta Kraju oraz wojewoda wykonujący zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego jako kierownika inspekcji geodezyjnej i kartograficznej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie.

¹⁵ Regulamin organizacyjny GUGiK wprowadzony zarządzeniem nr 1 Głównego Geodety Kraju z dnia 8 stycznia 2018 r. w sprawie określenia regulaminu organizacyjnego GUGiK, zmieniony: zarządzeniem nr 13 z 22.05.2028 r., zarządzeniem nr 27 z 07.08.2018 r., zarządzeniem nr 30 z 11.09.2018 r., zarządzeniem nr 7 z 29.05.2020 r., zarządzeniem nr 8 z 13.07.2020 r., zarządzeniem nr 7 z 10.05.2021 r., zarządzeniem nr 14 z 10.08.2022 r., zarządzeniem nr 19 z 19.10.2023 r., zarządzeniem nr 25 z 30.11.2023 r., zarządzeniem nr 1 z 18.01.2024 r. i zarządzeniem nr 3 z 22.01.2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu regulaminu organizacyjnego GUGiK uwzględniającym ww. zmiany, zmienionym następnie zarządzeniem nr 24 z 24.05.2024 r.

¹⁶ Zarządzenia Dyrektora Generalnego GUGiK w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania regulaminu wewnętrznego Departamentu Informacji o Nieruchomościach: nr 16 z 03.09.2019 r. i nr 5 z 12.04.2024 r.; Zarządzenia Dyrektora Generalnego GUGiK w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania regulaminu wewnętrznego Departamentu Nadzoru,

Zgodnie z regulaminem wewnętrznym DIN do zakresu jego działania należało m.in. koordynowanie działań organów administracji publicznej oraz innych podmiotów realizujących zadania publiczne, a także zapewnienie współdziałania tych organów w sprawach dotyczących zakładania i prowadzenia baz danych EGiB. Powyższe zadania realizowane były przez pracowników Wydziału Ewidencji Gruntów i Budynków oraz Innych Rejestrów Powiatowych (uprzednio Wydziału Ewidencji Gruntów i Budynków), Wydziału Integracji Rejestrów Powiatowych oraz Wydziału Integracji Usług Powiatowych.

Zgodnie z regulaminem wewnętrznym DNK do zakresu jego działania należało m.in.: koordynowanie i planowanie we współpracy z innymi komórkami Urzędu, działań rozwojowych i strategicznych w zakresie geodezji i kartografii, w tym m.in.: planowanie i realizacja kontroli wewnętrznych i zewnętrznych, uzgadnianie planów kontroli przekazywanych przez wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, prowadzenie spraw administracyjnych, prowadzenie obsługi legislacyjnej Urzędu. Powyższe zadania z zakresu EGiB realizowali pracownicy zatrudnieni w Wydziale Orzecznictwa, Wydziale Nadzoru i Kontroli, Wydziale Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, Wydziale Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej i Legislacji oraz w Wydziale Skarg i Kontroli.

(akta kontroli str. 28-29, płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 3)

W latach 2019-2024 (I półrocze) liczba pracowników wydziałów DIN realizujących zadania dotyczące EGiB wynosiła (według stanu na 1 stycznia): 9 w 2019 r., 14 w 2020 r., 7 w 2021 r., 8 w 2022 r. i w 2023 r., 12 w 2024 r.

Z kolei liczba pracowników wydziałów DNK realizujących zadania dotyczące EGiB wynosiła (według stanu na 1 stycznia): 9 w 2019 r., 8 w 2020 r., 7 w 2021 r., 10 w 2022 r. i 2023 r., 8 w 2024 r.

Różnice w liczbie pracowników realizujących zadania w zakresie EGiB w poszczególnych latach, wg wyjaśnień Zastępcy GGK *wynikały z wprowadzania zmian w strukturze organizacyjnej poszczególnych komórek oraz związanej z tym rotacją pracowników. Pracownicy byli „przenoszeni” między wydziałami, tak aby w sposób optymalny wykorzystać ich kwalifikacje do realizacji również pozostałych zadań wykonywanych przez GUGiK.*

(akta kontroli str. 30, 1156-1157 i 1164-1167)

Zastępca GGK wyjaśnił, że *liczba pracowników zatrudnionych w ww. departamentach, w szczególności w 2021 r. (najmniej pracowników) była wystarczająca do realizacji zadań z zakresu nadzorowania realizacji polityki państwa w obszarze EGiB. W 2023 r. nastąpiło pogorszenie sytuacji kadrowej w Departamencie Informacji o Nieruchomościach z uwagi na odejście z GUGiK grupy kluczowych pracowników. Dodatkowo w tym samym czasie ww. departament realizował nowe zadania, związane m.in. z: pozyskaniem środków z FERC¹⁷ na cyfryzację powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, tworzeniem*

Kontroli i Organizacji Służby Geodezyjnej i Kartograficznej: nr 4 z 24.03.2019 r., nr 6 z 26.05.2020 r., nr 9 z 09.07.2020 r., nr 13 z 26.08.2020 r., nr 1 z 15.01.2021 r., nr 7 z 28.04.2023 r.

Zarządzenia Dyrektora Generalnego GUGiK w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia do stosowania regulaminu wewnętrznego Departamentu Nadzoru i Kontroli: nr 18 z 19.10.2023 r. i nr 12 z 19.06.2024 r.

¹⁷ FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027. Kontynuacja Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w ramach nowej perspektywy finansowej Funduszy Europejskich 2021-2027. Do głównych celów tego programu należą m.in.: udostępnienie zaawansowanych e-usług pozwalających na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnienie cyberbezpieczeństwa, rozwój gospodarki opartej na danych wykorzystujących najnowsze technologie cyfrowe, rozwój współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań dla problemów społeczno-gospodarczych oraz wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych kadr zaangażowanych w świadczenie usług, produktów lub procesów cyfrowych.

Rządowego programu modernizacji i cyfryzacji EGiB, weryfikacją sprawozdań o powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym oraz tworzeniem zestawień wojewódzkich i krajowych.

(akta kontroli str. 1156-1157 i 1164-1167)

Procedury kontroli zarządczej w GUGiK ustalono Zarządzeniem nr 20 Głównego Geodety Kraju z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie procedur kontroli zarządczej w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii¹⁸.

Kontrola zarządcza była realizowana poprzez sporządzanie w kolejnych okresach budżetowych corocznych planów działalności GUGiK, opracowywanych na podstawie planów ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, a także sporządzanie kwartalnych i rocznych sprawozdań z wykonania planów działalności GUGiK. W planach działalności GUGiK ujmowane były cele wraz z określeniem dla nich nazw mierników i ich planowanych do osiągnięcia wartości na koniec danego okresu sprawozdawczego oraz najważniejszych zadań służących realizacji tych celów (w sprawozdaniach wskazywano na stopień osiągnięcia planowanych wartości mierników i działania podjęte na rzecz realizacji celów). Przyjęte mierniki i ich zaplanowane wartości odpowiadały celom, tzn. były adekwatne dla oceny stopnia osiągnięcia tych celów.

W okresie objętym kontrolą zagadnienia związane z realizacją przez organy administracji publicznej zadania zleconego w obszarze EGiB zostały ujęte w planach działalności GUGiK w ramach dwóch celów: zapewnienia dostępu do informacji przestrzennej oraz przeprowadzania postępowań kontrolnych w zakresie geodezji i kartografii. Według sprawozdań z wykonania planów działalności GUGiK w przypadku tych celów osiągnięto bądź przekroczono zaplanowane wartości mierników¹⁹.

W 2024 r. GGK – w odniesieniu do zadań GUGiK realizowanych w obszarze EGiB, w ramach kontroli zarządczej, w planach postępowania z ryzykiem – zidentyfikował następujące ryzyka oraz określił rodzaj reakcji i sposób postępowania w związku z ich identyfikacją:

- nadzór nad działalnością WINGiK, w tym prowadzenie postępowań administracyjnych w związku z „ponagleniem na bezczynność” lub przewlekłość prowadzonego postępowania administracyjnego – ryzyko personalne (absencja pracowników), akceptowalny poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- sprawowanie funkcji organu pierwszego oraz wyższego stopnia w rozumieniu Kpa, a także rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- udzielanie wyjaśnień i opinii w zakresie stosowania w praktyce przepisów wykonawczych do ustawy PGiK oraz standardów technicznych wykonywania pomiarów geodezyjnych – brak ryzyka;
- koordynowanie wykonywania nadzoru nad prowadzeniem Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego²⁰ – brak ryzyka;
- koordynacja spraw z zakresu organizacji SGiK – brak ryzyka;

¹⁸ Poprzednio obowiązywało w tym zakresie zarządzenie nr 1 GGK z 21 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia i organizacji systemu kontroli zarządczej w GUGiK.

¹⁹ W przypadku celu dotyczącego postępowań kontrolnych w zakresie geodezji i kartografii ustalono miernik ilościowy przeprowadzonych kontroli w ciągu roku, natomiast w przypadku celu obejmującego zapewnienie dostępu do informacji przestrzennej – średnią miesięczną odwiedzin Geoportalu lub dostępność usług sieciowych prezentowanych w Geoportalu wyrażoną w %.

²⁰ Dalej: PZGiK

- gromadzenie i archiwizowanie dokumentacji przeprowadzonych kontroli, w tym prowadzenie książki kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w GUGiK – ryzyko naturalne (powódź, pożar), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- uzgadnianie planów kontroli przekazywanych przez WINGiK – brak ryzyka;
- kontrola działalności WINGiK – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski; rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- opiniowanie projektów modernizacji EGİB – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- prace związane ze współdziałaniem GGK z organami służby geodezyjnej i kartograficznej w realizacji zadań dotyczących budowy powiatowej bazy GESUT²¹ i BDOT500²², tworzenia mapy zasadniczej oraz modernizacji EGİB – ryzyko personalne (brak kompetencji zawodowych pracowników do wykonania zadania), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- monitorowanie postępu prac związanych z budową powiatowej bazy GESUT i BDOT500 oraz tworzeniem mapy zasadniczej, a także modernizacją EGİB w oparciu o dane statystyczne – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- sporządzenie krajowego zestawienia zbiorczego danych objętych EGİB – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- przeprowadzanie uzgodnień między GGK a starostami podziału na obręby ewidencyjne i przebiegu ich granic – ryzyko personalne (absencja pracowników), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- utrzymanie zintegrowanych usług KIEG²³, KIUT²⁴, ULDK²⁵, KIBDOT²⁶ publikowanych przez GUGiK – ryzyko personalne (zbyt niski poziom zatrudnienia), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- projekty rządowych programów realizacji zadań z dziedziny geodezji i kartografii, a w szczególności w zakresie: modernizacji EGİB (katastru nieruchomości), tworzenia baz danych obiektów topograficznych i ogólnogeograficznych wraz z numerycznymi modelami rzeźby terenu, opracowań tematycznych i specjalnych, zobrazowań lotniczych i satelitarnych oraz ortofotomapy i numerycznego modelu terenu – ryzyko personalne (brak kompetencji zawodowych pracowników do wykonania zadania), poziom ryzyka: niski, rodzaj reakcji na ryzyko: tolerowanie;
- koordynacja programu szkoleń w dziedzinie geodezji i kartografii oraz współdziałanie z ośrodkami naukowymi, badawczo-rozwojowymi i organizacjami zawodowymi w realizacji tych szkoleń – brak ryzyka.

W okresie objętym kontrolą NIK nie planowano i nie przeprowadzono w GUGiK audytu w zakresie realizacji przez starostów zadania z zakresu administracji rządowej w obszarze EGİB.

(akta kontroli str. 50, 936-1080)

W latach 2019-2024 (I półrocze) GGK w zakresie nadzorowania realizacji polityki państwa w obszarze EGİB podejmował szereg – opisanych poniżej – działań monitorujących i wspierających WINGiK oraz podległe im organy administracji

²¹ Geodezyjna ewidencja sieci uzbrojenia terenu.

²² Baza danych obiektów topograficznych.

²³ Krajowa integracja ewidencji gruntów.

²⁴ Krajowa integracja uzbrojenia terenu.

²⁵ Usługa lokalizacji działek ewidencyjnych.

²⁶ Krajowa Integracja Baz Danych Obiektów Topograficznych.

geodezyjnej i kartograficznej, mających na celu zachowanie jednolitości i prawidłowości jej prowadzenia.

GGK na potrzeby WINGiK opracowywał corocznie ogólne zalecenia dotyczące sposobu przeprowadzania kontroli (Metodykę kontroli)²⁷ w tematach zleconych jako priorytetowe, w tym związanych z prowadzeniem EGiB. Zastępca GGK wskazał, że *Metodyka pozwoliła zapewnić jednolitość w sposobie oceny zagadnień związanych z realizacją zadań przez powiatowe organy administracji geodezyjnej i kartograficznej, w tym w zakresie EGiB.*

Obowiązująca na koniec czerwca 2024 r. Metodyka kontroli prowadzonych przez WINGiK²⁸ w zakresie oceny powiatowych organów administracji geodezyjnej i kartograficznej²⁹ obejmowała m.in. następujące zagadnienia:

- jakość danych EGiB w tym forma ich udostępniania (m.in. w zakresie dostosowania danych EGiB do udostępniania w formie plików, o których mowa w art. 24 ust. 3 pkt 4 ustawy PGiK),
- termin ujawnienia danych w EGiB (m.in. wymogi art. 24 a ust. 8 ustawy PGiK),
- aktualizacja EGiB,
- modernizacja EGiB,
- automatyczna kontrola jakości EGiB,
- kontrola jakości danych EGiB w oparciu o raporty z zasilenia ZSiN³⁰.

(akta kontroli str. 7-11, 28-29, i płyta DVD nr 1 str. 46-47 pytanie nr 2 lit. a)

GGK w latach objętych kontrolą stosownie do art. 9 ust. 6 ustawy PGiK uzgadniał w kolejnych okresach sprawozdawczych roczne plany kontroli WINGiK.

GGK nie określił wiążącego terminu do przekazania mu przez WINGiK do uzgodnień okresowego planu kontroli. Zastępca GGK wyjaśnił, że WINGiK wywiązują się z ustawowego obowiązku uzgadniania okresowego planu kontroli poprzez ich przekazywanie do uzgodnienia ze stosownym wyprzedzeniem, tj. każdorazowo plany są uzgadniane i podpisywane przez wojewodów do końca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy okresowy plan kontroli. Taka zasada

²⁷ Ramowe zalecenia GGK dotyczące metodyki kontroli: z czerwca 2019 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie modernizacji ewidencji gruntów – kontrola prawidłowości stosowania procedur przeprowadzania modernizacji (art. 24a ustawy PGiK); z października 2019 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie modernizacji ewidencji gruntów – kontrola prawidłowości stosowania procedur przeprowadzania modernizacji (art. 24a ustawy PGiK); ze stycznia 2020 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie modernizacji ewidencji gruntów – kontrola prawidłowości stosowania procedur przeprowadzania modernizacji (art. 24a ustawy PGiK); z marca 2021 w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie jakości danych ewidencji gruntów i budynków, jako podstawa do udostępniania danych (art. 21 i 24 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy PGiK z 27.10.2021 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie modernizacji ewidencji gruntów – kontrola prawidłowości stosowania procedur przeprowadzania modernizacji (art. 24a ustawy PGiK), z 09.02.2022 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie jakości danych ewidencji gruntów i budynków, jako podstawa do udostępniania danych (art. 21 i 24 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy PGiK); z 27.10.2022 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie jakości danych ewidencji gruntów i budynków, jako podstawa do udostępniania danych (art. 21 i 24 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy PGiK); z 30.01.2023 r. (wersja 1.01) w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie jakości danych ewidencji gruntów i budynków, jako podstawa do udostępniania danych (art. 21 i 24 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy PGiK); z 17.11.2023 r. w zakresie oceny działania powiatowych organów administracji geodezyjnej m.in. w zakresie jakości danych ewidencji gruntów i budynków, jako podstawa do udostępniania danych (art. 21 i 24 ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy PGiK).

²⁸ Wersja 1.02. z dnia 11.11.2023 r.

²⁹ Starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.

³⁰ Zintegrowany System Informacji o Nieruchomościach.

funkcjonuje od wielu lat, wobec powyższego GGK nie określa wiążącego terminu do przekazania ww. okresowego planu.

(akta kontroli str. 1128-1130)

Kontrola przesłanych przez WINGiK planów kontroli na 2023 r. i na 2024 r. wykazała, że plany te zostały uzgodnione przez GGK w miesiącach listopad-grudzień 2022 r. i 2023 r.³¹, tj. do końca roku poprzedzającego rok, którego dotyczył okresowy plan kontroli. Ponadto GGK dokonywał uzgodnień zaktualizowanych rocznych planów kontroli, które wymagały takiej aktualizacji z uwagi na: aktualizację Metodyki kontroli, bieżącą realizację zadań WINGiK z uwzględnieniem czasochłonności przeprowadzania zarówno kontroli planowych jak i potrzeby przeprowadzenia kontroli doraźnych, analizę ryzyka niedochowania terminów oraz występowania przypadków konieczności wydłużenia kontroli.

(akta kontroli str. 10-11, płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 2 lit a i b, 1129-1130)

W sytuacji, gdy występowała konieczność zmiany okresowego planu kontroli, WINGiK z zachowaniem odpowiedniego terminu³² zwracał się z prośbą o uzgodnienie tych zmian do GGK.

W przypadku przedłożenia prośby o aktualizację uzgodnionego okresowego planu kontroli, GGK uzgadniał zmieniony okresowy plan kontroli lub przekazywał stosowne uwagi oraz sugestie możliwych modyfikacji. W przypadku uwag do przedłożonej zmiany planu GGK zastrzegał konieczność ponownego przedłożenia do zatwierdzenia zmienionego planu kontroli zgodnie z wytycznymi oraz wskazywał na obowiązywanie aktualnego uzgodnionego okresowego planu kontroli w przypadku nieuwzględnienia propozycji modyfikacji przez WINGiK.

(akta kontroli str. 10-11, płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 2 lit. a i b)

GGK w piśmie z 12 listopada 2020 r.³³ skierowanym do WINGiK określił czteroletni cykl kontroli³⁴, zmieniając uprzednio obowiązujący trzyletni cykl kontroli (lata 2019-2021) i obejmując cyklem kontroli także rok 2022³⁵. Zastępca GGK wyjaśnił, że *Wydłużenie cyklu kontroli spowodowane było m.in.: sytuacją epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem wirusa COVID-19, dodatkowym zaleceniem GGK przeprowadzania kontroli w trybie uproszczonym lub potrzebą zebrania i sporządzenia informacji na potrzeby zmian legislacyjnych.*

Obecny cykl kontroli obejmuje lata 2023-2026. Obowiązująca w tym okresie Metodyka kontroli została opracowana w GUGiK 27 października 2022 r. i wysłana do WINGiK 31 października 2022 r. Dotychczas była aktualizowana dwukrotnie w 2023 r.³⁶

(akta kontroli str. 1128-1130, 1141-1152)

³¹ Projekt planu kontroli Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego na 2024 r. uzgodniony został 29 września 2023 r.

³² Przez zachowanie odpowiedniego terminu na uzgodnienie zmian, należy rozumieć przestrzeganie wszelkich terminów realizacji kontroli (okresy ważności upoważnień, terminy udzielania wyjaśnień, wnoszenie zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego) oraz możliwość przeprowadzenia jej w danym roku.

³³ Znak NG-SiK.920.15.2020.JZ.

³⁴ Planowanie kontroli w sposób umożliwiający skontrolowanie wszystkich powiatów w cyklu czteroletnim w zakresie tematycznym określonym w Metodyce kontroli.

³⁵ Pismem z 27 października 2021 r., znak: NG-NiK.920.34.2021.AA, GGK przedstawił wyjaśnienia dotyczące kontynuacji w 2022 r. kontroli obszarów wskazanych jako priorytetowe od roku 2019.

³⁶ Aktualizacja z 31 stycznia 2023 r. wysłana do WINGiK 1 lutego 2023 r. oraz aktualizacja z 17 listopada 2023 r. wysłana do WINGiK w tym samym dniu.

Po zakończonych kontrolach planowych przez WINGiK, GGK corocznie sporządzał sprawozdania z realizacji kontroli priorytetowych realizowanych przez WINGiK, na podstawie wypełnionych przez WINGiK ankiet z przeprowadzonych kontroli. Sprawozdania zawierały zestawienia wyników tych kontroli ze wskazaniem obszarów generujących w skali kraju największe uchybienia. Sprawozdanie z kontroli realizowanych przez WINGiK w 2019 r. sporządzone zostało 21 października 2021 r.³⁷ Sprawozdanie z kontroli realizowanych w 2020 r. sporządzone zostało 26 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str. 11, płyta DVD nr 1 str. 46-47, plik pyt. 2 lit. a)

Zastępca GGK wyjaśnił, że *podsumowywanie pozyskanych ankiet dot. kontroli przekazywanych przez WINGiK w postaci sporządzania szczegółowych sprawozdań z kontroli realizowanych przez WINGiK przyjęto do obowiązkowego stosowania po przeprowadzonej w 2021 roku kontroli Najwyższej Izby Kontroli P/21/032/KIN pt. Cyfryzacja Ewidencji Gruntów i Budynków na szczeblu powiatowym*³⁸.

(akta kontroli str. 1169-1170)

Sprawozdania z kontroli realizowanych w kolejnych latach zostały sporządzone: za 2021 r. – 11 kwietnia 2022 r.; za 2022 r. – 12 czerwca 2023 r.

Z kontroli priorytetowych realizowanych przez WINGiK za rok 2023 do dnia 20 września 2024 r. GGK nie sporządził sprawozdania z uwagi na niezakończoną kontrolę przez Kujawsko-Pomorskiego WINGiK w Urzędzie Miasta Bydgoszcz³⁹. Pomimo braku sprawozdania podczas spotkania GGK z wojewódzkimi inspektorami nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, które odbyło się 9 lipca 2024 r., przedstawiono prezentację dotyczącą wyników kontroli zaplanowanych na 2023 r. i zrealizowanych przez wszystkich WINGiK na podstawie dotychczas zebranych danych.

(akta kontroli str. 1170, 1194-1269)

Przedłożone kontrolerom NIK sprawozdania z realizacji kontroli priorytetowych realizowanych przez WINGiK w latach 2019-2022, sporządzone przez GGK, zawierały ogólną liczbę przeprowadzonych kontroli, zarówno w skali kraju jak i w poszczególnych powiatach. Sprawozdania te nie zawierały danych o liczbie zrealizowanych kontroli w danym roku w stosunku do liczby kontroli zaplanowanych. W sprawozdaniach tych nie zawarto też informacji, ile z zaplanowanych kontroli nie zostało przeprowadzonych i z jakich przyczyn oraz czy kontrole niezrealizowane będą przeprowadzone w kolejnych latach.

W GUGiK nie opracowano sprawozdania zbiorczego z realizacji całego cyklu kontroli w latach 2019-2022, bądź innego zbiorczego dokumentu z realizacji kontroli priorytetowych realizowanych przez WINGiK w danym cyklu. Tym samym nie wykorzystano tego narzędzia monitoringu, wspomagającego prowadzenie skutecznej kontroli działalności WINGiK w tych latach.

W konsekwencji GGK nie posiadał informacji czy wszystkie kontrole zaplanowane do przeprowadzenia w danym roku, a także w całym cyklu czteroletnim, zostały przeprowadzone. Zagadnienie dotyczące kontroli prowadzonych przez WINGiK zostało również opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 2 lit. a, 1175-1177)

³⁷ Sprawozdanie umieszczone w EZD w sprawie nr NG-OSG.920.63.2019.

³⁸ W wystąpieniu pokontrolnym z 9 grudnia 2021 r. za nieprawidłowość uznano brak kompleksowego i merytorycznego podsumowania i przeanalizowania dla obszaru całego kraju uzyskanych przez WINGiK wyników kontroli przeprowadzonych w tematach priorytetowych kontroli określonych przez GGK.

³⁹ Zgodnie z informacją przekazaną przez WINGiK podczas rozmów telefonicznych oraz przy piśmie z 5 września 2024 r. czynności kontrolne nadal trwały.

W okresie objętym kontrolą NIK, GKG przeprowadził łącznie 26 kontroli organów SGiK, z tego 22 w trybie zwykłym we wszystkich WINGiK w ramach czteroletniego cyklu oraz cztery w trybie uproszonym, obejmujące działalność niektórych WINGiK w związku z kontrolami działań wybranych geodetów powiatowych.

Kontrole w trybie uproszczonym, realizowane po zakończeniu postępowań wyjaśniających, wszczynane były przez GKG na podstawie wniosków o ich przeprowadzenie w związku ze skargami na starostów, dotyczącymi nieprawidłowej weryfikacji wyników prac geodezyjnych pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz zachowania wymaganych terminów w tym zakresie. W wyniku ujawnienia nieprawidłowości bądź uchybień w kontrolowanych obszarach GKG wydawał każdorazowo zalecenia, kontrolując następnie ich realizację poprzez analizę informacji zwrotnej o sposobie ich wykonania i weryfikację wykonania zaleceń pokontrolnych podczas kolejnych kontroli lub w ramach kontroli sprawdzających. Występujące nieprawidłowości w skontrolowanej działalności starostów, stwierdzone przez GKG, to m.in.: niewskazywanie w protokole weryfikacji rzędnych odwzorowujących w sposób kompletny zmienioną rzeźbę terenu, niedotrzymywanie ustawowych terminów weryfikacji wyników prac geodezyjnych, nierzetelne i niestaranne dokumentowanie procedury weryfikacji, wykazywanie w protokołach weryfikacji nieprecyzyjnej podstawy prawnej lub nieprecyzyjnych sformułowań dotyczących występujących usterek, wskazywanie w protokołach weryfikacji niewłaściwej podstawy prawnej lub przyjmowanie do PZGiK operatów zawierających nieprawidłowości stanowiące naruszenie przepisów prawa z zakresu geodezji i kartografii, wykazywanie w protokołach weryfikacji nieprawidłowości niezasadnych.

(akta kontroli str. 49, 616-825, 1894-1997)

W latach 2019-2023 GKG nie prowadził monitoringu w zakresie założenia przez starostów baz danych EGiB.

W okresie objętym kontrolą GKG tylko raz – w maju 2023 r. – wystąpił do starostów o przekazanie informacji o liczbie powiatów, w których baza danych EGiB wymaga modernizacji. GKG wystąpił o te dane w związku z prowadzonym w Ministerstwie Rozwoju i Technologii (dalej: MRiT) procesem legislacyjnym dotyczącym zmian w przepisach ustawy PGiK. Z inicjatywą pozyskania tych danych wystąpiło MRiT, do którego przekazano zebrane z powiatów dane w zakresie stopnia „realizacji przez organy administracji geodezyjnej i kartograficznej szczebla powiatowego obowiązku utworzenia baz danych” oraz „informacji, czy istnieje zagrożenie nieutworzenia tych baz przed upływem ww. terminu ustawowego”.

W związku z pozyskaniem powyższych danych GKG pismem z 29 maja 2023 r. zgłosił do Ministra Rozwoju i Technologii potrzebę wydłużenia przewidzianego w art. 53b ustawy PGiK terminu na przekształcenie mapy zasadniczej do postaci cyfrowej i utworzenie baz danych, m.in. EGiB. W piśmie tym wskazano na występujące *zagrożenie niedotrzymania przez starostów terminu określonego w powyższym przepisie*.

(akta kontroli str. 1765-1766 i 2006-2008)

Zagadnienie dotyczące nieprowadzenia w latach 2019-2023 przez GKG monitoringu w zakresie założenia baz danych zostało również ujęte w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Od początku 2024 r. GKG wprowadził cyklicznie co kwartał ankietyzację WINGiK dotyczącą monitoringu stanu utworzenia baz danych. Pismem z 19 stycznia 2024 r. GKG zwrócił się do WINGiK o przekazywanie danych dotyczących stanu zaawansowania prac nad utworzeniem baz danych w nadzorowanych

powiatach⁴⁰, a także o objęcie szczególnym nadzorem jednostek, które nie sfinalizowały tych prac oraz podjęcie działań wspierających powiaty w zakończeniu prac nad utworzeniem baz danych w ustawowym terminie, tj. do 31 grudnia 2024 r.

Pismem z 2 maja 2024 r. GGK zwrócił się do WINGiK o aktualizację informacji dotyczących stanu zaawansowania prac nad utworzeniem baz danych w nadzorowanych powiatach w II kwartale 2024 r., m.in. w zakresie bazy danych EGiB.

W piśmie z 12 czerwca 2024 r. skierowanym do Ministra Rozwoju i Technologii GGK wskazał na zagrożenie niedotrzymania ustawowego terminu zakończenia prac nad utworzeniem baz danych tworzących mapę zasadniczą. Podał, że w zakresie bazy danych EGiB utworzenie baz danych, najpóźniej do końca 2027 r. deklaruje 370 powiatów (tj. 97,37% powiatów).

(akta kontroli str. 852-865 i 1177- 1178)

Stan utworzenia bazy EGiB w skali wszystkich 380 powiatów, wg stanu na dzień 12 czerwca 2024 r. przedstawiał się następująco:

- dla 325 powiatów baza EGiB utworzona została w pełni, tj. dla 100% powierzchni powiatu;
- dla 54 powiatów utworzona baza EGiB obejmowała część powierzchni powiatu;
- w jednym powiecie bazy danych EGiB nie utworzono.

(akta kontroli str. 1180)

Od 1 stycznia 2019 r. do 26 lipca 2021 r. GGK w ogóle nie prowadził monitoringu dostosowania przez starostów prowadzonych baz danych EGiB do obowiązującego ówczesnie modelu pojęciowego danych EGiB, określonego w załączniku 1a Specyfikacja pojęciowego modelu danych ewidencji gruntów i budynków do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków⁴¹.

Natomiast w okresie od 27 lipca 2021 r. do końca czerwca 2024 r. GGK zwrócił się do powiatów jedynie dwukrotnie⁴² o wypełnienie ankiety dotyczącej zgodności prowadzonych baz danych z obowiązującym modelem danych lub dotyczącej stopnia dostosowania baz danych tej ewidencji. Tym samym GGK nie prowadził cyklicznego monitoringu dostosowania przez starostów prowadzonych baz danych EGiB do obowiązującego w tym okresie modelu pojęciowego danych EGiB, określonego w Załączniku nr 6. Specyfikacja pojęciowego modelu danych ewidencji gruntów i budynków do rozporządzenia z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB.

(akta kontroli str. 1750-1751 i 1770-1774)

Zagadnienie dotyczące nieprowadzenia w latach 2019-2024 monitoringu w zakresie dostosowania prowadzonych baz danych EGiB do wymogów rozporządzeń w sprawie EGiB zostało ujęte w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

⁴⁰ GGK wystosował prośbę o cykliczne przekazywanie danych m.in. w zakresie objęcia bazą EGiB obszaru kraju oraz daty zakończenia lub planowanego zakończenia tego działania.

⁴¹ Dz. U. Nr 38 poz. 454, dalej: rozporządzenie z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie EGiB. Rozporządzenie obowiązywało do dnia 30 lipca 2021 r. i zostało zastąpione rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 219), dalej: rozporządzenie z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB.

⁴² Ankiety z października 2022 r. i z listopada 2023 r.

W ramach wsparcia merytorycznego udzielanego przez GGK starostom w realizacji zadań w prowadzeniu EGiB (m.in. w zakresie modernizacji tej ewidencji) opracowane zostały następujące dokumenty:

- „Zalecenia i dobre praktyki przeprowadzenia modernizacji EGiB”,
- „Przykładowy projekt modernizacji EGiB”,
- „Przykładowe warunki techniczne modernizacji EGiB”,
- „Dobre praktyki stosowania § 33a rozporządzenia [z dnia 27 lipca 2021 r. – dop. NIK] w sprawie EGiB”.

Powyższe dokumenty w myśl wyjaśnień Zastępcy GGK uwzględniały zagadnienia związane z przeprowadzeniem modernizacji EGiB, w szczególności kwestie dotyczące przygotowania projektu modernizacji, jakości materiałów źródłowych i zakresu prac do zrealizowania przez wykonawców, a także istotne elementy niezbędne do prawidłowego stosowania przepisów § 33a rozporządzenia w sprawie EGiB zarówno przy wykonywaniu prac geodezyjnych, w wyniku których zostanie ustalony przebieg granicy działki ewidencyjnej zajętej pod wody, jak również sporządzenia przez geodetę dokumentacji przekazywanej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz aktualizacji EGiB przez organ prowadzący EGiB.

(akta kontroli str. 16-17 i płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 2 lit. d)

GGK wspierał starostów w przeprowadzeniu dostosowania baz danych do obowiązującego modelu danych. GGK opracował i opublikował tabele konwersji danych z Modelu2019, określonego w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 listopada 2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków⁴³, do Modelu2021, określonego w rozporządzeniu z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB. Tabele te pozwalały na przenoszenie (migrowanie) danych pomiędzy modelami w sposób spójny dla obszaru całego kraju. Tabele konwersji udostępniono na stronie internetowej GUGiK.

(akta kontroli str. 911-923)

GGK opiniował projekty modernizacji EGiB, opracowane przez starostów i uzgodnione z właściwym miejscowo WINGiK zgodnie z § 28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie EGiB z dnia 27 lipca 2021 r. Liczba zaopiniowanych projektów modernizacji (liczba obrębów objętych zaopiniowanymi projektami modernizacyjnymi) wynosiła: w 2021 r. – 33 (223), w 2022 r. – 182 (1279), w 2023 r. – 258 (2045), w 2024 r. (do 5 lipca) – 112 (411).

(akta kontroli str.16-17, płyta DVD nr 1 str. 46-47, plik pytanie 2 lit. f)

GGK w latach objętych kontrolą opiniował fiszki projektowe składane przez powiaty w ramach Programów Regionalnych (dalej: PR)⁴⁴. GGK zaopiniował łącznie 30 fiszek projektowych związanych z EGiB, zgodnie z procedurą opublikowaną na stronie internetowej GUGiK w zakładce *SPRAWOZDANIA*

⁴³ Dz.U. poz. 2109.

⁴⁴ Fiszki projektowe w ramach PR w obszarze „Rozwój infrastruktury danych przestrzennych” z zakresu cyfryzacji powiatowego i wojewódzkiego zasobu geodezji wymagają uzyskania pozytywnej opinii GGK, pod rygorem nieuzyskania dofinansowania, zgodnie z wymogami: załącznika (obecnie archiwalnym na stronie FERC) do programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (Załącznik: Komplementarność interwencji z innymi formami wsparcia), dostępny w lokalizacji: <https://www.rozwojcyfrowy.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/prawo-i-dokumenty/program-fundusze-europejskie-na-rozwoj-cyfrowy-2021-2027>; dokumentu „Linia demarkacyjna – Podział interwencji i zasad wdrażania krajowych i regionalnych programów operacyjnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027”; listu intencyjnego Ministra Funduszy i Programów Regionalnych oraz GGK do marszałków, województw uzgodnionym trójstronnie przez Ministra Funduszy i programów Regionalnych, GGK oraz Instytucje Zarządzające PR.

*I ZESTAWIENIA*⁴⁵. Ponadto GGK zaopiniował około 60 warunków technicznych do zamówień realizowanych w ramach PR.

(akta kontroli str.18-19, płyta DVD nr 1 str. 46-47 plik pytanie 2 lit. f)

GGK w latach 2023-2024 (I półrocze), na podstawie porozumień ze starostami, udzielił im wsparcia finansowego ze środków Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym na potrzeby przekształcenia analogowych i hybrydowych map ewidencyjnych do postaci cyfrowej. W 2023 r. wsparciem objęto siedem powiatów na kwotę 639 tys. zł; w 2024 r. objęto wsparciem cztery powiaty na kwotę 245 tys. zł. Ponadto w 2022 r., w związku z epidemią COVID-19 i wdrożoną powszechnie w administracji publicznej pracą zdalną, GGK dofinansował ze środków pochodzących z tego Funduszu, na mocy zawartych ze starostami w 2022 r. porozumień, na zakup sprzętu informatycznego (laptopów) umożliwiającego realizację obowiązków organów w zakresie prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Dofinansowanie w wysokości 50% dotyczyło kosztów zakupu w sumie 33 przenośnych zestawów komputerowych w czterech powiatach, które zgłosiły zapotrzebowanie.

(akta kontroli str. 20-21, płyta DVD nr 1 plik pytanie 2 lit. h)

GGK na podstawie zawartego porozumienia o dofinansowanie projektu „Integracja Państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (dalej: „Integracja PZGiK”)⁴⁶ w ramach programu Fundusze Europejskie Rozwój Cyfrowy, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – zaplanował wsparcie jst w: przetworzeniu materiałów PZGiK z postaci nielektronicznej do dokumentów elektronicznych; utworzeniu baz danych; zapewnieniu integracji usług i danych PZGiK na poziomie krajowym m.in. w zakresie baz EGiB prowadzonych na poziomie powiatowym. Realizacja tego projektu rozpoczęła się w kwietniu 2024 r. z planowanym zakończeniem do kwietnia 2027 r. Na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie do realizacji projektu zgłosiły się 83 jednostki szczebla powiatowego (sześć powiatów znajduje się na liście rezerwowej).

(akta kontroli str. 21-22, płyta DVD nr 1 str. 46-47 pytanie 2 lit. i)

W dniu 13 marca 2023 r. GGK zatwierdził dokument pn. „Zasady i procedury udzielania wsparcia merytorycznego przez Głównego Geodetę Kraju – wojewodom, przy wykonywaniu przez nich nadzoru nad działalnością starostów w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie – Prawo geodezyjne i kartograficzne”.

W dokumencie tym ujęto zagadnienia dotyczące aktualnych, a także planowanych działań na lata 2024-2026 w ramach wsparcia merytorycznego udzielanego przez GGK wojewodom, m.in. poprzez realizację zawartego w tym dokumencie programu szkoleń. W lipcu 2024 r. dokument ten został zaktualizowany.

Zastępca GGK wyjaśnił, że *ustalenie ww. zasad i procedur ma za zadanie zwiększyć efektywność udzielanego wsparcia oraz zapewnić wykonywanie ustawowych zadań w jednakowym standardzie w skali kraju.*

(dowód: akta kontroli str. płyta DVD nr 1 str. 46-47, plik pytanie nr 2 lit. k, 627, 1412-1413, 1436-1449, 1488-1504)

W GUGiK opracowano „Program szkoleń w dziedzinie geodezji i kartografii”⁴⁷,

⁴⁵ <https://www.gov.pl/web/gugik/sprawozdania-i-zestawienia>

⁴⁶ Porozumienie nr FERC.02.01-IP.01-007/23 podpisane 25 kwietnia 2024 r. pomiędzy Centrum Projektów Polska Cyfrowa a GGK.

⁴⁷ Program został opracowany na skutek wniosku pokontrolnego z kontroli Najwyższej Izby Kontroli P/21/032/KIN *Cyfryzacja ewidencji gruntów i budynków na szczeblu powiatowym* przeprowadzonej

który Zarządzeniem nr 8 GGK z dnia 28 kwietnia 2023 r. wprowadzono do realizacji przez GUGiK. W programie tym wskazano kierunki działań umożliwiających intensywniejszy rozwój kompetencji cyfrowych w obszarze geodezji i kartografii oraz infrastruktury informacji przestrzennej. Szkolenia określone w programie skierowano do pracowników powiatowej służby geodezyjnej i kartograficznej, odpowiedzialnych m.in. za nadzorowanie przeprowadzania przez starostów modernizacji EGiB. W tym programie ujęto szkolenia w następujących obszarach tematycznych: *Przygotowanie projektu modernizacji ewidencji gruntów i budynków* (7,5 godzin) oraz *Modernizacja ewidencji gruntów i budynków* (10,5 godziny), z częstotliwością ich przeprowadzania co najmniej raz roku. Zarządzeniem nr 31 GGK z dnia 23 lipca 2024 r. wprowadzono do realizacji przez GGK zaktualizowany „Program szkoleń w dziedzinie geodezji i kartografii”, w którym nie dokonano zmian w zakresie tematycznym oraz liczby godzin powyższych szkoleń.

(akta kontroli str. 1450-1487)

W 2023 r. oraz w I półroczu 2024 r. nie przeprowadzono szkoleń, ujętych w „Programie szkoleń w dziedzinie geodezji i kartografii”.

Zastępca GGK wyjaśnił, że z powodu braków kadrowych w latach 2023-2024 oraz związanym z tym faktem zwiększonym zakresem pracy niezbędnej do wykonania przez pozostałych, zatrudnionych pracowników, zorganizowanie tak dużego i ważnego szkolenia nie było możliwe. W związku z tym planowane szkolenia z zakresu modernizacji EGiB nie były przeprowadzane.

Zastępca GGK wyjaśnił również, że W GUGiK planuje się przeprowadzenie w grudniu 2024 r. szkolenia ujętego w programie szkoleń, z zakresu modernizacji EGiB.

(akta kontroli str. 1410-1411, 1425-1429)

Pomimo niezorganizowania szkoleń ujętych w „Programie szkoleń w dziedzinie geodezji i kartografii”, zagadnienia związane z prowadzeniem EGiB oraz przygotowaniem i przeprowadzeniem modernizacji tej ewidencji były omawiane i dyskutowane na zorganizowanych przez GGK spotkaniach SGiK, m.in. w dniach 5-6 czerwca 2023 r. oraz w dniach 11-12 grudnia 2023 r.

Zastępca GGK wskazał, że w latach 2019-2024 GGK przeprowadził szkolenia dla pracowników SGiK jak i wykonawców prac geodezyjnych – geodetów uprawnionych w zakresie stosowania przepisów dotyczących EGiB, z wykorzystaniem poczynionych ustaleń w ramach sprawozdawczości WINGiK w zakresie zdiagnozowanych nieprawidłowości i uchybień dotyczących w szczególności modernizacji EGiB, a także poprawy jakości danych EGiB. GGK prowadził szkolenia dla pracowników SGiK oraz geodetów uprawnionych dotyczące serwisu Geoportal, a także źródeł danych przestrzennych – QGIS⁴⁸, obejmujące tematykę m.in. także EGiB, tj. stosowanie przepisów EGiB oraz wykorzystanie informacji z bazy danych EGiB dostępnych publicznie.

(akta kontroli str. 1410-1411, 1425-1429)

Zastępca GGK wyjaśnił, że modernizacja i cyfryzacja EGiB nie są ustawowymi zadaniami GGK, zatem GGK w realizacji tych zadań może uczestniczyć tylko na zasadzie wsparcia udzielanego starostom. W krótko i średnioterminowej perspektywie nie ma realnie szans na pozyskanie środków na realizację modernizacji w pełnym zakresie dla obszaru całego kraju dla obrębów, gdzie wykonanie tej

w 2021 r. (dalej: kontrola NIK P/21/032) dotyczącego systemu szkoleń, a także w celu realizacji obowiązku z art. 7a ust. 1 pkt 18 ustawy PGiK.

⁴⁸ Oprogramowanie umożliwiające przeglądanie danych przestrzennych, zarządzanie danymi, tworzenie własnych danych, wykonywanie różnego rodzaju analiz przestrzennych oraz tworzenie map.

modernizacji jest niezbędne. Dlatego, ze względu na wysoki koszt przeprowadzenia pełnej modernizacji w kontekście realizacji zasady efektywności, GGK nie zgłasza uwag do modernizacji EGiB realizowanych w ograniczonym zakresie.

(akta kontroli str. 911 i 924)

W związku z ustaleniami i wynikami kontroli NIK P/21/032 GGK w zakresie cyfryzacji na szczeblu powiatowym przeprowadzonej w GUGiK w 2021 r., w wykonaniu wniosków pokontrolnych sformułowanych w ramach tej kontroli, GGK opracował projekt wieloletniego programu rządowego „Cyfryzacja i modernizacja ewidencji gruntów i budynków na lata 2025-2034”, w celu ujednolicenia sposobu prowadzenia przez starostów EGiB na obszarze całego kraju.

Pierwsza wersja projektu rządowego programu w zakresie modernizacji i cyfryzacji EGiB została przekazana do ministra właściwego w sprawach geodezji i kartografii⁴⁹ 30 grudnia 2022 r., jako dokument pod nazwą: „Strategia cyfryzacji i modernizacji Ewidencji Gruntów i Budynków”.

Następnie GGK zorganizował szereg spotkań roboczych, na których omawiano z przedstawicielami ministra właściwego w sprawach geodezji i kartografii poszczególne elementy tego programu i ustalano kierunek zmian. Skorygowana wersja projektu tego programu zatytułowana - „Projekt rządowego programu cyfryzacji i modernizacji gruntów i budynków” została przekazana przez GGK 10 sierpnia 2023 r. do MRiT. Następnie GGK 3 kwietnia 2024 r. przekazał Ministrowi Rozwoju i Technologii dokument pn. „Projekt Rządowego programu cyfryzacji i modernizacji gruntów i budynków na lata 2024-2033”⁵⁰ wraz z informacją, iż ze względu na dość długi czas od opracowania pierwszej wersji projektu programu, podjęto decyzję o ponownym pozyskaniu informacji od starostów i aktualizacji części danych statystycznych zawartych w Programie.

Kolejna wersja projektu programu - zaktualizowana o wyniki przeprowadzonych ankiet - została przekazana przez GGK do MRiT 30 kwietnia 2024 r. Projekt programu ponownie został przekazany w MRiT do uzgodnień wewnątrzresortowych. Ostatnia wersja projektu programu, wg stanu na dzień 25 lipca 2024 r. uzupełniana była w GUGiK zgodnie z uwagami Departamentu Architektury i Budownictwa w Ministerstwie Rozwoju i Technologii.

(akta kontroli str. 914-915, 932-935)

W projekcie programu w wersji z lipca 2024 r. określony został cel główny: prowadzenie EGiB w sposób jednolity dla obszaru całego kraju – zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EGiB, przy zapewnieniu jednocześnie wysokiej jakości i wiarygodności danych zgromadzonych w tym rejestrze. Ponadto jako cel strategiczny wskazano zapewnienie obywatelom i przedsiębiorcom dostępu do rzetelnej informacji o nieruchomościach gromadzonych w EGiB w sposób przyjazny dla odbiorców, a co za tym idzie – usprawnienie procesów obsługi inwestycji i spraw prowadzonych przez administrację publiczną.

W projekcie programu określono osiem priorytetów:

- 1) przekształcenie bazy danych EGiB do postaci umożliwiającej tworzenie mapy ewidencyjnej jako raportu z bazy EGiB dla 40 powiatów, które prowadzą mapę ewidencyjną w postaci analogowej lub hybrydowej;
- 2) modernizacja EGiB (przeprowadzenie procedury ustalenia granic wyłącznie w zakresie tych granic działek ewidencyjnych, które jednocześnie stanowią

⁴⁹ Pismo znak: NG-OiL.071.29.2022 do Ministra Rozwoju i Technologii.

⁵⁰ Tj. kolejną wersję „Projektu rządowego programu cyfryzacji i modernizacji gruntów i budynków” zaktualizowaną w oparciu o uwagi do tego projektu zgłoszone przez poszczególne komórki organizacyjne MRiT w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych.

- granice obrębów, powiatów, województw, a także ujawnienie budynków, lokali oraz aktualizacja użytków gruntowych);
- 3) przekształcenie bazy danych EGiB w zakresie dostosowania struktury danych do modelu danych określonego rozporządzeniem z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB;
 - 4) dostosowanie EGiB do wymogów przepisów prawa w kontekście udostępniania danych i usług;
 - 5) dostosowanie EGiB w zakresie identyfikatorów obiektów ewidencyjnych do przepisów rozporządzenia z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB;
 - 6) terminowa aktualizacja EGiB;
 - 7) utrzymanie systemu teleinformatycznego do prowadzenia EGiB w Polsce – budowa systemu (m.in.: wprowadzenie zmian legislacyjnych, opracowanie projektu systemu teleinformatycznego do prowadzenia EGiB, pilotażowe wdrożenie systemu w 10 powiatach, a następnie wdrożenie produkcyjne systemu w pozostałych powiatach, bieżące utrzymanie i rozwój systemu);
 - 8) podniesienie kompetencji administracji, przedsiębiorców oraz użytkowników w obszarze EGiB.

Szacowane łączne koszty realizacji priorytetów przewidzianych w przedmiotowym projekcie programu zostały wskazane w rozdziale 3 „Cele programu” na łączną kwotę 853 348 000 zł

Zastępca GGK wyjaśnił, że ze względu na brak wpisu do planu prac legislacyjnych Rady Ministrów, nie składano wniosku o zabezpieczenie w budżecie państwa środków finansowych na realizację priorytetów ujętych w projekcie programu.

(akta kontroli str. 1312-1408)

GGK zarządzeniem nr 21 z dnia 26 października 2023 r. powołał Zespół do spraw standaryzacji kosztów realizacji zadań rządowych z zakresu geodezji i kartografii oraz określenia jednolitych w skali kraju zasad ich finansowania⁵¹. Zespół opracował katalog czynności zadań rządowych organów administracji geodezyjnej i kartograficznej, określił wysokości stawki roboczogodziny za realizację tych zadań, sporządził standardy ich realizacji, zaproponował zasady dotyczące jednolitego modelu ich finansowania w skali kraju (z uwzględnieniem faktycznych potrzeb poszczególnych organów administracji geodezyjnej i kartograficznej na środki finansowe planowane na bieżące utrzymanie PZGiK, w tym koszty pracy, utrzymanie siedziby i narzędzi informatycznych oraz rozwoju PZGiK – poprzez przeprowadzanie modernizacji aktualizacji i dostosowania prowadzonych baz danych do zmian wynikających z przepisów prawa⁵²), a także niezbędne zmiany legislacyjne – w zależności od wybranego ostatecznie modelu finansowania.

Prace Zespołu odbywały się przy ścisłej współpracy organów służby i administracji geodezyjnej i kartograficznej, w tym wszystkich WINGiK, jak też przy udziale przedstawicieli Ministra Finansów oraz Ministra Rozwoju i Technologii. W toku prac Zespół posiłkował się wynikami analiz dokonywanych na podstawie danych zebranych w postaci ankiet, zestawień oraz pisemnych wyjaśnień od organów administracji geodezyjnej i kartograficznej oraz WINGiK. Uzgodnione z interesariuszami wyniki ww. prac 12 kwietnia 2024 r. zostały

⁵¹ Dalej: Zespół. Zespół został powołany w celu opracowania narzędzi do standaryzacji kosztów realizacji wskazanych zadań oraz ich przedstawienia właściwym organom. W jego skład weszli: przedstawiciele GUGiK i WINGiK (podlaski jako przewodniczący, mazowiecki, małopolski, lubelski, zachodniopomorski, śląski, pomorski) oraz pracownicy części wojewódzkich inspekcji geodezyjnych i kartograficznych.

⁵² Potrzeby na środki finansowe miały być określane na podstawie corocznie dokonywanych przez WINGiK analiz jakości baz danych oraz automatyzacji i informatyzacji PZGiK oraz po zasięgnięciu opinii GGK.

zatwierdzone przez GGK i tego dnia przekazane ministrom: Finansów oraz Rozwoju i Technologii.

(akta kontroli str. 49, 626-627, 888-909)

Zgodnie z programami badań statystycznych statystyki publicznej na lata 2019-2024⁵³, do GGK otrzymywał następujące sprawozdania:

- za lata 2019-2022: „GUGiK 3 – Sprawozdanie o katastrze nieruchomości oraz jego modernizacji” wg stanu na 31 grudnia odpowiednio w roku: 2019, 2020, 2021 i 2022.
Formularze sprawozdań wypełniane były przez starostów i przesyłane w terminie do 28 lutego do WINGiK. Na podstawie sprawozdań powiatowych WINGiK sporządzali sprawozdania wojewódzkie i przesyłali je do 31 marca do GUGiK. Następnie dane ze sprawozdań powiatowych agregowane były w GUGiK w sprawozdania wojewódzkie i sprawozdania krajowe, a także publikowane w usługach sieciowych.
- za rok 2023: „GUGiK – sprawozdanie o powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym”. Formularze sprawozdań wypełniane były przez starostów i przesłane w terminie do 31 marca 2024 r. do GUGiK. Następnie dane z tych sprawozdań agregowane były w GUGiK w sprawozdania wojewódzkie i sprawozdanie krajowe oraz publikowane w usługach sieciowych.

Zastępca GGK wyjaśnił, że *obowiązek przekazania prawidłowych i rzetelnych informacji statystycznych spoczywa na dostawcy danych (respondencie), tj. na organie odpowiedzialnym za prowadzenie PZGiK, w tym EGIB, co wprost wynika z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej*⁵⁴.

W związku z powyższym GGK, nie ma podstaw prawnych do kwestionowania danych wykazywanych w sprawozdaniach przekazywanych przez WINGiK lub starostów. Z uwagi na zmianę przepisów prawa m.in. poprzez ustanowienie dla starostów obowiązku publikowania danych EGIB w usługach sieciowych, w tym za pomocą usług WFS⁵⁵ i tym samym umożliwieniu częściowego skonfrontowania danych wykazywanych w sprawozdaniach z rzeczywistym stanem i zawartością informacji w usługach, zdiagnozowano nieprawidłowości w sprawozdaniach. Spowodowało to konieczność wystąpienia, w odniesieniu do danych za 2022 rok do WINGiK, a do danych za 2023 r. do starostów, o złożenie stosownych wyjaśnień w zakresie braku zgodności danych.

Najczęstsze wskazane przez Zastępcę GGK błędy występujące w sprawozdaniach GUGiK 3.0 to m.in.:

- dane wykazywane w sprawozdaniach o powiatowym zasobie nie obejmują wyłącznie roku sprawozdawczego;
- dane wykazywane w sprawozdaniach o powiatowym zasobie nie są sporządzone wg stanu na 31 grudnia 2023 r., tylko na dzień przygotowania sprawozdania;

⁵³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2018 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2019 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2103); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 (Dz.U. z 2019 r. poz. 2366); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz.2062); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2022 (Dz.U. z 2021 r. poz. 2303); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 października 2022 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (Dz.U. z 2022 r. poz. 2453).

⁵⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 773.

⁵⁵ Z ang. Web Feature Service. Międzynarodowe standardy publikacji danych przestrzennych opracowane przez Open Geospatial Consortium (OGC).

- nieprecyzyjne określenie łącznej liczby dni roboczych, w których organ udostępnia mapy zasadnicze, mapy ewidencyjne, wyrisy z ewidencji gruntów i budynków i dane z rejestru cen nieruchomości, a także liczby dni roboczych podczas których dokonywane są zmiany w EGiB;
- podawanie liczby obrębów ewidencyjnych objętych modernizacją w niewłaściwym zakresie prac;
- dokonywanie własnych modyfikacji, dodawanie komentarzy lub wyjaśnień w obszarach nieprzeznaczonych do tego w formularzu sprawozdania, który służy jako podstawa do przygotowania raportu zbiorczego;
- przysyłanie danych w innych formatach niż Excel.

W odniesieniu do sprawozdań GUGiK 3.0 za lata 2022-2023 GKG prowadził czynności sprawdzające wobec danych wykazanych przez starostów w sprawozdaniach⁵⁶.

W zakresie danych za 2022 r. wątpliwości dotyczące danych wykazanych w sprawozdaniach GUGiK 3.0 zostały przekazane do WINGiK wraz z prośbą o przeanalizowanie informacji podanych przez starostów w tych sprawozdaniach i ich ewentualną korektę. Poprawione zestawienia posłużyły GKG do przygotowania poprawionego sprawozdania krajowego.

GKG dane w sprawozdaniach za 2023 r., przekazywane przez powiaty, poddawał kontroli porównawczej wykorzystując w tym celu sprawozdania z lat poprzednich, zbiorcze zestawienia danych objętych EGiB, informacje podawane przez starostów w ankietach, dane publikowane przez usługi WFS EGiB udostępnione przez starostów. Zidentyfikowane nieprawidłowości zostały przez GKG przekazane starostom wraz z prośbą o odniesienie się do nich lub korektę informacji w przedmiotowych sprawozdaniach. Dodatkowo GKG skierował pisma do WINGiK celem dalszej weryfikacji sprawozdań powiatów budzących jego wątpliwości w zakresie poprawności danych zawartych w tych sprawozdaniach.

(akta kontroli str. 925-930, 1757-1759)

Zastępca GKG wyjaśnił, że ze względu na liczne wątpliwości pracowników GUGiK kontrolujących sprawozdania dotyczące danych przekazanych przez powiaty oraz liczbę powiatów przekazujących sprawozdania zawierające potencjalne błędy, proces ręcznej kontroli danych był czasochłonny i angażował kilka osób. W czerwcu 2024 r. podjęto decyzję o przygotowaniu narzędzia do automatycznej kontroli. Narzędzie powstało w oparciu o oprogramowania dotychczas wykorzystywane w GUGiK m.in. do kontroli danych przestrzennych. Narzędzie zostało utworzone w lipcu 2024 r. i umożliwiło przygotowanie raportów wskazujących na potencjalne błędy w danych sprawozdań. W 2025 r. w GUGiK planowany jest dalszy rozwój tego narzędzia, głównie w zakresie poprawy prezentacji wyników raportowanych błędów.

(akta kontroli str. 924-930, 2092-2095)

Zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy PGiK GKG sporządzał w latach 2019-2024 zbiorcze zestawienia krajowe danych objętych EGiB (wg stanu na 1 stycznia każdego roku), na podstawie powiatowych i wojewódzkich zestawień dotyczących danych EGiB (GUGiK 3.0). Zbiorcze zestawienia danych EGiB nie były przekazywane ministrowi właściwemu w sprawach geodezji i kartografii. GKG nie był zobowiązany przepisami prawa do cyklicznego przekazywania takich zbiorczych zestawień. Do GUGiK nie wpłynęły także wnioski tego ministra o udostępnienie takich zestawień.

W GUGiK zostały opracowane usługi (oddzielna usługa dla każdego roku) udostępniające zestawienia powiatowe, wojewódzkie i zestawienie krajowe.

⁵⁶ GKG nie był zobowiązany do weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach za lata 2019-2022.

Usługa publikująca zestawienia zbiorcze jest dostępna publicznie od listopada 2020 r. w serwisie „Geoportal”.

(akta kontroli str. 1177, 1509-1511, 1528-1529, płyty DVD nr 5, 6 i 7, str. 1530-1746)

GGK na podstawie § 80 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie EGiB dokonał w latach 2019-2020 rocznej oceny realizacji zadań dotyczących modernizacji EGiB. Wyniki tej oceny przedłożył w terminie do dnia 30 kwietnia ministrowi właściwemu w sprawach architektury i budownictwa.

(akta kontroli str. 1270-1300)

W wyniku zmian przepisów rozporządzenia w sprawie EGiB obowiązek sporządzania przez GGK sprawozdania z oceny realizacji zadań dotyczących modernizacji EGiB i przekazywania ministrowi wyników tej oceny, został zniesiony i w konsekwencji sprawozdania GGK za lata 2021-2023 (z oceny realizacji zadań dotyczących modernizacji EGiB) nie były sporządzane i przekazywane ministrowi.

(akta kontroli str. 1178-1179, 1510-1511)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. GGK w latach 2019-2022 nierzetelnie sprawował kontrolę nad działalnością WINGiK w zakresie przeprowadzanych przez WINGiK kontroli w tematach priorytetowych (w stosunku do liczby kontroli zaplanowanych w tych tematach). Tym samym organ ten nie dysponował informacjami, czy zakładany cel skontrolowania wszystkich jednostek (powiatów) na terenie całego kraju w określonym cyklu kontroli został zrealizowany.

GGK będąc zobowiązanym do nadzorowania realizacji polityki państwa w zakresie geodezji i kartografii oraz pełniąc funkcję organu nadzoru w SGiK, (m.in. na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 7a ust. 1 pkt 1 ustawy PGiK) nie zapewnił skutecznego funkcjonowania systemu pozyskiwania aktualnych informacji w zakresie EGiB.

Ponadto sporządzane przez GGK roczne sprawozdania ze zrealizowanych przez WINGiK kontroli nie zawierały danych odnośnie do liczby zrealizowanych kontroli w danym roku w stosunku do liczby kontroli zaplanowanych.

Zastępca GGK wyjaśnił, że *dopiero na potrzeby przedmiotowej kontroli NIK dokonano analizy dotyczącej liczby kontroli (na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych przez WINGiK kontroli). W cyklu 2019-2022 zrealizowano łącznie 404 kontrole. Natomiast z analizy uzgodnionych planów kontroli przez GGK wynika, że planowano przeprowadzić łącznie 432 kontrole.* Zastępca GGK wyjaśnił również, że *po przeprowadzeniu powyższej analizy trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy wszystkie kontrole zaplanowane do przeprowadzenia w cyklu kontroli 2019-2022 zostały zrealizowane oraz, że trudno jest jednoznacznie stwierdzić, czy wszystkie powiaty w danym województwie oraz na terenie całego kraju zostały skontrolowane w ww. cyklu czteroletnim.*

Zastępca GGK wyjaśnił ponadto, że *aktualnie na bieżąco prowadzony jest monitoring przeprowadzanych kontroli w odniesieniu do ich zgodności z planami kontroli. Działania takie są podejmowane w trakcie uzgadniania okresowych planów kontroli przekazywanych przez WINGiK w postaci roboczych zestawień dla całego cyklu (2023-2026), dla poszczególnych województw. W zestawieniu wykazywane są poszczególne jednostki już skontrolowane oraz te, które są*

przewidziane do kontroli, po to aby osiągnąć w cyklu 4 letnim zakładany cel, czyli skontrolowanie wszystkich jednostek w skali kraju.

(akta kontroli str. 1170-1177)

NIK podkreśla, że do prowadzenia przez GKG rzetelnej kontroli działalności WINGiK niezbędne jest posiadanie i analizowanie aktualnych informacji o stanie realizacji zadań przez ten organ. NIK dostrzega wprowadzoną (w trakcie niniejszej kontroli) zmianę w sposobie sprawowania kontroli działalności WINGiK, przy czym fakt, że korekta ta dotyczy niezakończonego pełnego cyklu działalności WINGiK (lata 2023-2026), na obecnym etapie wyklucza ocenę jej skuteczności. Ponadto istotne jest spełnianie zakładanego celu kontroli prowadzonych w tematach priorytetowych określonych przez GKG, tj. skontrolowania wszystkich jednostek (powiatów) na terenie całego kraju w danym cyklu kontroli oraz analizowania przez GKG wyników tych kontroli. Natomiast GKG w okresie 2019-2022 nie dokonywał takich bieżących analiz, a wyniki analizy kontroli przeprowadzonych w cyklu 2023-2026 będą dopiero znane po jego zakończeniu.

(akta kontroli str. 1175-1177)

2. GKG postępując nierzetelnie w latach 2019-2023 nie prowadził monitoringu stanu zaawansowania prac nad utworzeniem baz danych EGİB we wszystkich powiatach w skali całego kraju. Dopiero na początku 2024 r. GKG wdrożył kwartalny monitoring w tym zakresie. W konsekwencji w latach 2019-2023 GKG nie miał informacji o liczbie powiatów, dla których baza danych EGİB wymaga modernizacji.

Zastępca GKG wyjaśnił, że *podstawowym narzędziem pozwalającym na pozyskanie informacji o prowadzonych przez starostów bazach danych EGİB było sprawozdanie GUGiK⁵⁷. Ponadto, kwestia dotycząca realizacji nadzoru WINGiK w zakresie dostosowania prowadzonych przez starostów baz danych do obowiązujących przepisów prawa art. 53b ustawy PGiK, była jednym z tematów kontroli przeprowadzanych przez GKG w urzędach wojewódzkich poczynwszy od 2022 do 2024 roku.*

Ponadto Zastępca GKG wyjaśnił, że *przepisy prawa powszechnie obowiązującego w zakresie geodezji i kartografii nie nakładają na organy odpowiedzialne za prowadzenie EGİB obowiązku przeprowadzania modernizacji EGİB. Modernizacja EGİB jest jedną z procedur pozwalających na podniesienie jakości danych w EGİB, którą starosta może, ale nie musi zastosować.*

GKG przeprowadził ankietę wśród organów odpowiedzialnych za prowadzenie EGİB w zakresie przeprowadzonych modernizacji EGİB na potrzeby opracowania Rządowego programu cyfryzacji i modernizacji EGİB. Potrzeba przeprowadzenia modernizacji EGİB i wynikający z tego określony w Rządowym programie Priorytet 2 wynika z niedostatecznej jakości informacji w EGİB, wynikającej z braku uwzględnienia w EGİB informacji wynikających z dokumentacji archiwalnej zgromadzonej w PZGiK. Uwzględnienie tych informacji w EGİB wymaga przeprowadzenia analizy dokumentów zgromadzonych w PZGiK, w niektórych przypadkach także wykonania pomiarów terenowych, których starosta samodzielnie nie jest w stanie wykonać. Musi zatem zlecić zewnętrznemu podmiotowi wykonanie powyższych czynności, co wiąże się z koniecznością zaangażowania znacznych środków finansowych jak i kadrowych. Realizacja tych zadań jak już było wielokrotnie podnoszone jest bardzo utrudniona ze względu na niedostateczne środki finansowe, które starosta może przeznaczyć na ten cel

⁵⁷ GUGIK 3 – Krajowe zestawienie zbiorcze o katastrze nieruchomości oraz jego modernizacji (za rok 2019, za rok 2020, za rok 2021 i 2022; GUGiK – krajowe zestawienie zbiorcze o powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym).

jak i nieodpowiedni poziom zatrudnienia w jednostkach powiatowych. W związku z powyższym GGK podjął decyzję o wsparciu starostów w realizacji tego zadania i uwzględnienia modernizacji EGiB w rządowym Programie cyfryzacji i modernizacji EGiB, co pozwoli na pozyskanie dodatkowych środków finansowych na realizację tego zadania.

(akta kontroli str. 2004-2009)

NIK nie podziela powyższych argumentów, gdyż działania, o których mowa w tych wyjaśnieniach nie zastępują i nie mogą zastąpić prowadzenia przez GGK bieżącego i systematycznego monitoringu stanu realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej.

Zdaniem NIK dane zawarte w sprawozdaniach GUGiK nie pozwalały na jednoznaczne stwierdzenie dla jakiej liczby powiatów baza EGiB utworzona została w pełni, dla jakiej liczby powiatów baza utworzona została w części, a i dla jakiej liczby powiatów baza EGiB nie została utworzona w ogóle. W sprawozdaniach GUGiK zawarte były dane odnośnie do liczby powiatów, które prowadzą „część geometryczną” EGiB zarówno w postaci analogowej jak i hybrydowej oraz wektorowej. Takie dane nie umożliwiały GGK określenia stanu zaawansowania prac starostów nad utworzeniem baz danych EGiB, jak również uniemożliwiały GGK identyfikację tych powiatów, w których przeprowadzenie modernizacji EGiB było konieczne w pełnym albo w niepełnym zakresie danych. Wyjaśnienia Zastępcy GGK świadczą jednoznacznie o tym, że GGK, jako organ nadzoru w SGiK, nadzorujący realizację polityki państwa m.in. w zakresie EGiB, nie dysponował bieżącymi informacjami o zakresie koniecznej do przeprowadzenia modernizacji EGiB oraz o liczbie powiatów, w których taką modernizację należałoby przeprowadzić w odniesieniu zarówno do całości, jak i części danych tej ewidencji.

(akta kontroli str. płyta CD nr 9 str. 1887-1893, 2106-2109)

3. GGK postępując nierzetelnie w okresie 2019-2021 (do 26 lipca) nie prowadził monitoringu dostosowania prowadzonych przez starostów baz danych EGiB do obowiązującego ówczesnie modelu pojęciowego tych danych określonych w rozporządzeniu z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie EGiB.

Ponadto w okresie od 27 lipca 2021 r. do końca czerwca 2024 r. GGK nie prowadził cyklicznego monitoringu dostosowania prowadzonych przez starostów baz danych EGiB do obowiązującego w tym okresie modelu pojęciowego⁵⁸ tych danych określonego w rozporządzeniu z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie EGiB.

GGK zwrócił się do powiatów jedynie dwukrotnie o wypełnienie ankiety dotyczącej zgodności prowadzonych baz danych z obowiązującym modelem danych (w październiku 2022 r. i listopadzie 2023 r.).

Zastępca GGK wyjaśnił, że w roku 2019 prowadzone były prace nad zmianą przepisów ustawy PGiK. Planowane były też prace nad zmianą przepisów wykonawczych do ww. ustawy m.in. rozporządzenia w sprawie EGiB. Planowane zmiany ww. rozporządzenia obejmowały m.in. znaczną zmianę modelu pojęciowego poprzez ograniczenie zakresu danych gromadzonych w EGiB. Ostatecznie zmienione rozporządzenie wraz z nowym modelem pojęciowym weszło w życie 30 lipca 2021 r. Dlatego w kontekście planowanych zmian modelu pojęciowego monitoring dostosowania baz danych EGiB do obowiązującego ówczesnie modelu pojęciowego nie był prowadzony.

⁵⁸ Model pojęciowy tych danych określony został w Załączniku nr 6 Specyfikacja pojęciowego modelu danych ewidencji gruntów i budynków.

Ankieta dotycząca dostosowania baz danych do modelu z października 2022 r. była przeprowadzona na potrzeby opracowania w GUGiK projektu Rządowego Programu cyfryzacji i modernizacji EGiB. Natomiast ankieta z listopada 2023 r. dotycząca stopnia dostosowania baz danych m.in. EGiB była realizowana na polecenie GGK. Powyższe przykłady świadczą o tym, że ankietyzacja i monitoring są prowadzone w zależności od bieżących potrzeb.

Zastępca GGK wyjaśnił ponadto, że ograniczone zasoby kadrowe w GUGiK nie pozwalają na wdrożenie badań cyklicznych w tak szerokim zakresie. Obecnie w tym urzędzie podejmowane są działania mające na celu usprawnienie tego typu ankietyzacji poprzez wprowadzenie mechanizmów pozwalających na automatyzację tych procesów.

NIK nie podziela argumentów przedstawionych w powyższych wyjaśnieniach. GGK jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach geodezji i kartografii, w szczególności nadzorującym realizację polityki państwa w tych sprawach. Tym samym powinien dysponować informacjami o stanie realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej – prowadzenia EGiB przez starostów. Z powyższego zobowiązania nie zwalnia GGK prowadzenie prac legislacyjnych, jak również ograniczone zasoby kadrowe w GUGiK. GGK powinien dysponować kluczowymi informacjami w zakresie dostosowania przez starostów baz danych EGiB do wymogów i standardów określonych w obowiązujących przepisach prawa.

(akta kontroli str. 2106-2109)

OCENA CZĄSTKOWA

GGK w latach 2019-2022 nierzetelnie kontrolował działalność WINGiK w zakresie realizacji kontroli w tematach priorytetowych, związanych z prowadzeniem EGiB. W konsekwencji GGK nie dysponował informacjami czy został zrealizowany zakładany cel tych kontroli, tj. przeprowadzenie ich w określonym cyklu, we wszystkich powiatach na terenie całego kraju.

GGK w sposób nierzetelny w latach 2019-2023 prowadził monitoring w zakresie stanu założenia baz danych EGiB, a także nie pozyskiwał w latach 2019-2024 (I półrocze) informacji w zakresie liczby powiatów, dla których baza danych EGiB wymagała modernizacji.

Podstawowe narzędzia monitoringu wykorzystywane przez GGK, tj. sprawozdania: „GUGiK 3 – Sprawozdanie o katastrze nieruchomości oraz jego modernizacji” (sporządzone wg stanu na koniec roku 2019, 2020, 2021 i 2022) oraz „GUGiK – Sprawozdanie o powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym” (sporządzone wg stanu na 31 grudnia 2023 r.) zawierały informacje w zakresie liczby powiatów, które prowadzą „część geometryczną” EGiB zarówno w postaci analogowej, jak i hybrydowej oraz wektorowej. Zdaniem NIK takie dane nie pozwalały jednak na jednoznaczne stwierdzenie dla jakiej liczby powiatów baza EGiB utworzona została w pełni, dla jakiej w części, a dla jakiej w ogóle nie została utworzona. Ponadto dane te nie umożliwiały GGK określenia stanu zaawansowania prac starostów nad utworzeniem baz danych EGiB, jak również uniemożliwiały GGK identyfikację tych powiatów, w których przeprowadzenie modernizacji EGiB było konieczne w pełnym albo w niepełnym zakresie danych.

Nieprowadzenie w okresie 2019-2024 (I półrocze) monitoringu w zakresie dostosowania przez starostów baz danych EGiB do wymogów i standardów określonych w obowiązujących przepisach NIK ocenia jako nierzetelne.

GGK w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 26 lipca 2021 r. nie prowadził monitoringu dostosowania przez starostów prowadzonych baz danych EGiB do obowiązujących modeli pojęciowych tych danych.

NIK dostrzega działania GGK podejmowane w celu zapewnienia optymalnego stanu zatrudnienia osób realizujących zadania w zakresie nadzorowania polityki państwa w obszarze EGiB, jak również przygotowanie projektu rządowego programu w zakresie modernizacji i cyfryzacji EGiB. Ze względu na dotychczasowy brak wpisu tego projektu do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów oraz niezabezpieczenie w budżecie państwa środków finansowych na realizację jego zadań, nie jest jednak możliwa ocena skuteczności działań GGK w tym zakresie.

OBSZAR

2. Realizacja przez Głównego Geodetę Kraju zadań organu wyższego stopnia w rozumieniu Kpa w obszarze ewidencji gruntów i budynków.

Opis stanu faktycznego

Na podstawie art. 7a ust. 1 pkt 2 ustawy PGiK w okresie objętym kontrolą GGK pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kpa w stosunku do WINGiK, wykonujących zadania w obszarze EGiB, a także kontrolował ich działania. Realizacja zadań związanych z pełnieniem funkcji organu wyższego stopnia polegała na rozpoznawaniu skarg i prowadzeniu spraw w trybie postępowania administracyjnego. W okresie objętym kontrolą GGK przeprowadził 644 postępowania administracyjne oraz rozpatrzył 358 skarg.

Skargi rozpoznawane przez GGK dotyczyły przede wszystkim:

- przewlekłości lub beczynności podejmowanych działań przez WINGiK,
- proceduralnego załatwiania spraw/skarg przez WINGiK,
- prowadzenia przez starostę/prezydenta miasta PZGiK,
- udostępniania materiałów z PZGiK,
- utrudnionej obsługi zgłoszonej pracy geodezyjnej,
- niewłaściwego działania programu do obsługi prac geodezyjnych,
- merytorycznego sposobu załatwienia sprawy przez WINGiK,
- nieprawidłowej kontroli wykonania pracy geodezyjnej i działań geodety,
- sposobu rozpatrzenia skargi na działania wykonawcy pracy geodezyjnej,
- sposobu rozpatrzenia skargi na geodetę powiatowego/starostę w zakresie prowadzenia PZGiK.

Z łącznej liczby 358 rozpatrzonych skarg 59⁵⁹ (16%) dotyczyło braku kontroli WINGiK w zakresie prowadzenia operatu EGiB przez starostów lub prezydentów miast na prawach powiatu⁶⁰. W efekcie ich rozpatrzenia GGK podjął rozstrzygnięcia w trybie czynności materialno-technicznych w postaci zawiadomień o sposobie załatwienia skargi. W przypadkach, w których GGK skargi uznał za zasadne (11 z 59, tj. 19%), podjął działania poprzez:

- polecenie Łódzkiemu WINGiK ponownego rozpatrzenia skargi oraz udzielenia skarżącemu odpowiedzi na każdy podniesiony zarzut (nr sprawy: NG-Sk.051.18.2021);
- polecenie Mazowieckiemu WINGiK nadania właściwego biegu pismu skarżącego (nr sprawy: NG-Sk.051.41.2021);
- polecenie Łódzkiemu WINGiK nadania właściwego biegu pismom skarżących (nr sprawy: NG-Sk.051.88.2021);
- zobowiązanie Mazowieckiemu WINGiK do podjęcia stosownych działań w stosunku do Starosty Kozienickiego dotyczących rozpatrzenia pism skarżących (nr sprawy: NG-Sk.051.96.2021);

⁵⁹ W latach 2019-2024 (I półrocze) liczba skarg odpowiednio: 4, 5, 17, 16, 14, 3.

⁶⁰ Np.: kontrolą w związku ze zmianą dokonaną w EGiB; badania prawidłowości zapisów w EGiB; jej aktualizacji, czy sposobu załatwienia skargi na starostę – dotyczącej aktualizacji EGiB.

- polecenie Śląskiemu WINGiK dochowanie należytej staranności i dokładności w zakresie rozpatrywania wpływających wniosków w sprawie udostępnienia dokumentacji (nr sprawy: NG-Sk.051.8.2022);
- zobowiązanie Podlaskiego WINGiK do rozpatrzenia skargi na Starostę Bielskiego we własnym zakresie (nr sprawy: NG-Sk.051.22.2022);
- zobowiązanie Lubelskiego WINGiK do rozpatrzenia pisma skarżącego zgodnie z przepisami prawa (nr sprawy: NG-Sk.051.1.2023);
- zobowiązanie Łódzkiego WINGiK do rozpatrzenia pisma skarżącego w terminie 7 dni od otrzymania pisma GGK (nr sprawy: NG-Sk.051.3.2023);
- zobowiązanie Wielkopolskiego WINGiK do podjęcia działań, zgodnie z kompetencjami wynikającymi z art. 7b ust. 1 pkt 2 ustawy PGiK, mających na celu wyjaśnienie wskazanych przez skarżącego nieprawidłowości oraz przeszkolenia pracowników starostw powiatowych i pracowników WINGiK w zakresie stosowania przepisów proceduralnych i materialnych (nr sprawy: NG-Sk.051.10.2023);
- zobowiązanie Łódzkiego WINGiK do przeszkolenia pracowników w zakresie sposobu i trybu załatwiania skarg (nr sprawy: NG-Sk.051.15.2023);
- zobowiązanie Śląskiego WINGiK do ponownego rozpatrzenia pism skarżących i zbadania czy Starosta Bieruńsko-Lędziński działając jako organ administracji geodezyjnej i kartograficznej, prawidłowo wykonywał swoje ustawowe działania (nr sprawy: NG-Sk.051.24.2023).

W przypadku przeprowadzonych przez GGK postępowań administracyjnych 286 z 644 (44%) dotyczyło spraw związanych z prowadzeniem EGiB⁶¹, z tego:

- 199 w związku z aktualizacją lub odmową aktualizacji informacji zawartych w EGiB w zakresie danych przedmiotowych,
- 55 w związku z aktualizacją lub odmową aktualizacji informacji zawartych w EGiB w zakresie danych podmiotowych,
- 32 w związku z zarzutami do danych EGiB ujawnionych w wyniku jej modernizacji.

Wskazane postępowania toczyły się w wyniku złożenia przez strony odwołań od decyzji WINGiK i zażaleń na postanowienia WINGiK, a także w trybach nadzwyczajnych, tj. w wyniku rozpatrzenia wniosku o stwierdzenie nieważności decyzji/postanowienia, wniosku o wznowienie postępowania zakończonego ostateczną decyzją/postanowieniem oraz wniosku o uchylenie decyzji w trybie art. 154 Kpa. W wyniku przeprowadzonych postępowań w sprawach dotyczących albo związanych z prowadzeniem EGiB, GGK w zależności od trybu postępowania działał w sposób przewidziany przepisami Kpa.

(akta kontroli str. 49, 51-54, 63-615)

W trakcie rozpatrywania wniesionych skarg GGK zwracał się do WINGiK o ustosunkowanie się do zarzutów i przekazanie akt sprawy. Po przeanalizowaniu zgromadzonej dokumentacji GGK rozstrzygał o zasadności skarg, a w przypadku uznania skargi za zasadną podejmował wcześniej opisane stosowne działania. Odnośnie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem przez GGK decyzji lub postanowienia GGK każdorazowo je analizował, a następnie wydawał rozstrzygnięcie w oparciu o zebrany materiał dowodowy. W uzasadnieniu decyzji lub postanowienia GGK każdorazowo wskazywano podstawę prawną oraz motywy rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcia te, wraz

⁶¹ Postępowania te dotyczyły spraw związanych głównie z: aktualizacją informacji zawartych w EGiB (w tym rozpoznanie zarzutów zgłoszonych podczas modernizacji EGiB, w trybie art. 24a ust. ustawy PGiK), ustaleniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów, nakładaniem kar administracyjnych za nieuprawnione korzystanie z materiałów PPGiK (pgik), odmową przyjęcia materiałów (wyników prac geodezyjnych) do PZGiK, odmową wszczęcia postępowania w sprawie ponaglerń.

z zawartymi w nich wnioskami, przesyłane były do organów, których decyzje i postanowienia były przez GGK kontrolowane.

(akta kontroli str. 49, 55, 137-417)

W razie konieczności wystąpienia do skarżonego WINGiK o stosowne wyjaśnienia, bądź gdy sprawa miała skomplikowany charakter, GGK wskazywał nowy termin rozpatrzenia skargi - zgodnie z art. 36 § 1 i 2 Kpa. Natomiast w prowadzonych przez siebie postępowaniach administracyjnych, w zakresie terminowości, stosował art. 35 § 1 i 3 Kpa. GGK w przypadku niezłatwienia sprawy w terminie zawiadamiał strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

(akta kontroli str. 49, 56, 63-615)

Od orzeczeń GGK wydanych, jako organ wyższego rzędu w trybie Kpa, w okresie objętym kontrolą, uprawnione podmioty wniosły 175 skarg administracyjnych i dwa sprzeciwy do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie (dalej: WSA). Ponadto złożono 123 wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy skierowane do GGK.

WSA w wyniku rozpatrzenia skarg i sprzeciwów orzekł o:

- oddaleniu skarg na orzeczenia GGK - w 107 przypadkach (61%),
- odrzuceniu skargi na orzeczenia GGK - w 52 przypadkach (30%),
- prawomocnym uchyleniu orzeczenia GGK - w 3 przypadkach (2%),
- nieprawomocnym uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności orzeczenia GGK, od którego GGK złożył skargę kasacyjną do NSA - w 11 przypadkach (6%).

W przypadku wniesionych sprzeciwów - WSA jeden z nich odrzucił, a drugi oddalił.

GGK utrzymał w mocy pierwotne orzeczenia w przypadku wszystkich 123 wniosków o ponowne rozpatrzenie sprawy

(akta kontroli str. 49, 56-60, 418-615, 626-627, 888-909)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

GGK prawidłowo pełnił funkcję organu wyższego stopnia w rozumieniu Kpa w stosunku do WINGiK, wykonujących zadania w obszarze EGiB, w szczególności wywiązywał się z terminowego prowadzenia spraw w trybie postępowania administracyjnego oraz podejmowania stosownych rozstrzygnięć. Ponadto rzetelnie rozpatrywał skargi w przedmiotowym zakresie.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Skuteczne gromadzenie zbiorczych danych w zakresie przeprowadzania przez WINGiK liczby kontroli w tematach priorytetowych w stosunku do liczby kontroli zaplanowanych w tych tematach, celem posiadania informacji czy zakładany cel skontrolowania wszystkich powiatów na terenie całego kraju, w określonym cyklu kontroli, został zrealizowany.
2. Prowadzenie cyklicznego monitoringu stanu utworzenia baz danych EGiB we wszystkich powiatach w skali całego kraju, celem posiadania aktualnej informacji o stanie cyfryzacji i modernizacji EGiB.
3. Prowadzenie cyklicznego monitoringu dostosowania baz danych EGiB do obowiązującego modelu pojęciowego tej ewidencji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2024 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Jacek Kozłowski

/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu
pokontrolnym dokonał:

Paweł Zambrzycki

p.o. Dyrektor

Departamentu Infrastruktury NIK

/podpisano elektronicznie/